

Metodisko materiālu veidošana: būtiskākie aspekti

Evija Pelša
RD IKSD Jaunatnes nodaļas galvenā speciāliete - eksperte
evija.pelsa@riga.lv; tālr.67181383

2021.gada 20.aprīlis, Rīga

Metodiskā darba jēdziens

Metodika –

kāda darba veikšanas paņēmieni kopums.

Metodiskais darbs –

mērķtiecīga izglītības jomas attīstības plānošana, pedagogu darbības pašanalīze un pilnveide un kompetences līmeņa paaugstināšana.

Rīgas interešu izglītības metodisko materiālu skates nolikums

Dalībai Skatē var iesniegt darbus dažādās kategorijās brīvi izvēlētā formā:

- ✓ metodiskās izstrādnes;
- ✓ mācību līdzekļus;
- ✓ mācību atbalsta materiālus.

Rīgas interešu izglītības metodisko materiālu skates nolikums

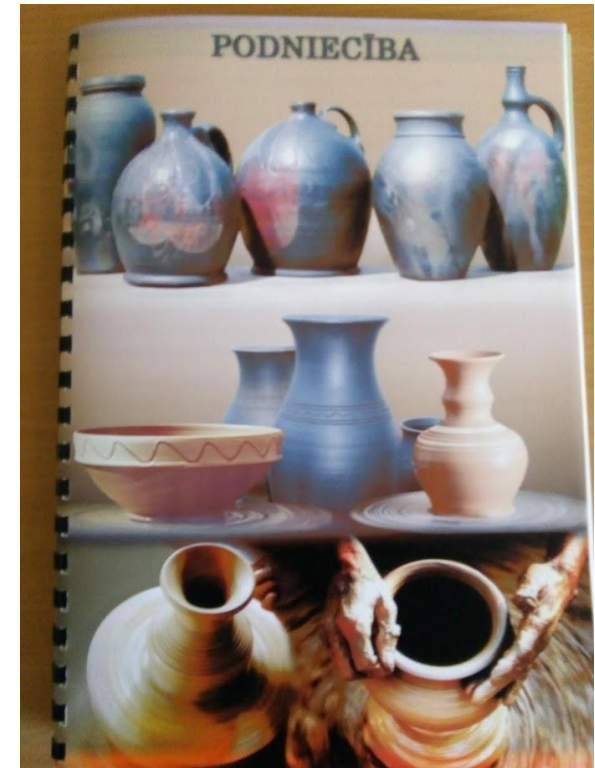
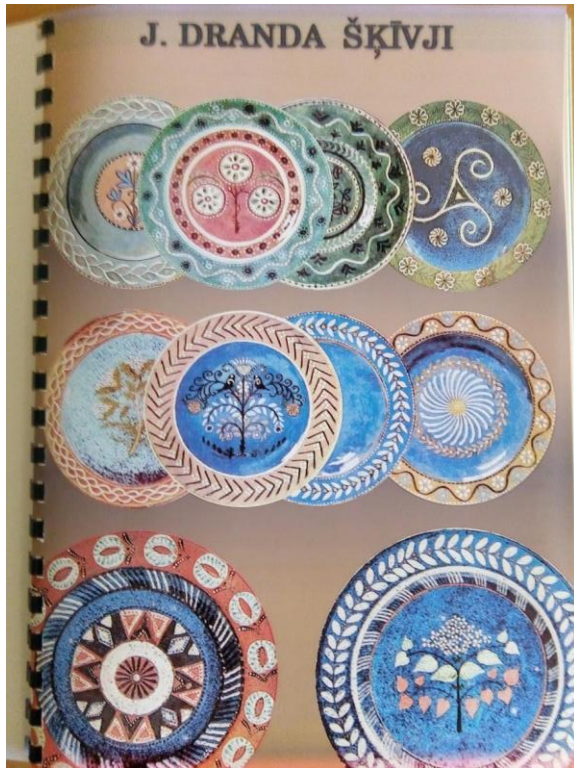
Iesniedzamo darbu formas:

- ✓drukātie darbi;
- ✓digitālie darbi;
- ✓citi darbu oriģinālformāti (plakāti, mācību spēles, video, audio ieraksti u.c.).
- ✓8.2., 8.3. + apraksts vai instrukcija par praktisko pielietojumu mācību procesā

FORMA

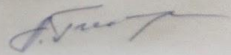

FORMA

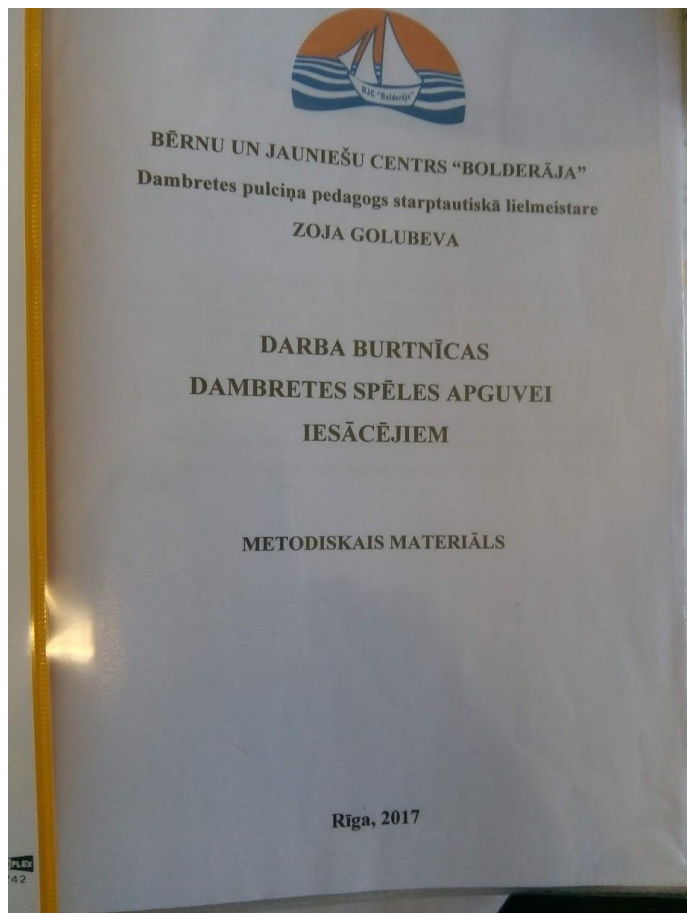

FORMA

2014.gada septembris
Izglītojošs metodiskais materiāls
autore - Aija Treija

“
Klausies mūziku internetā.
Esi atbildīgs un drošs interneta
lietošanā.”

FORMA

FORMA

FORMA

FORMA

Metodika. Terminu

Metodiskā izstrādne –

Skolotājam paredzēts palīglīdzeklis, kurā analizēts konkrēta mācību materiāla saturs, aprakstīti mācīšanas un mācīšanās paņēmieni, metodes un pieejas. Metodiskā izstrādne palīdz skolotājiem labāk saprast mācību grāmatas teorētiskās nostādnes un praktiskā pielietojuma iespējas.

Mācību līdzeklis –

Izglītības programmu īstenošanai nepieciešamā didaktiski pamatota literatūra, mācību uzskates līdzekļi, tehniskie mācību līdzekļi, mācību materiāli un iekārtas, ko izmanto informācijas ieguvei, izpratnes veidošanai un padziļināšanai pastāvīgā darba organizēšanai mācību procesā.

Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca – Rīga: Zvaigzne ABC, 2000.

Metodiskā darba aktualitātes, nepieciešamības pamatojums

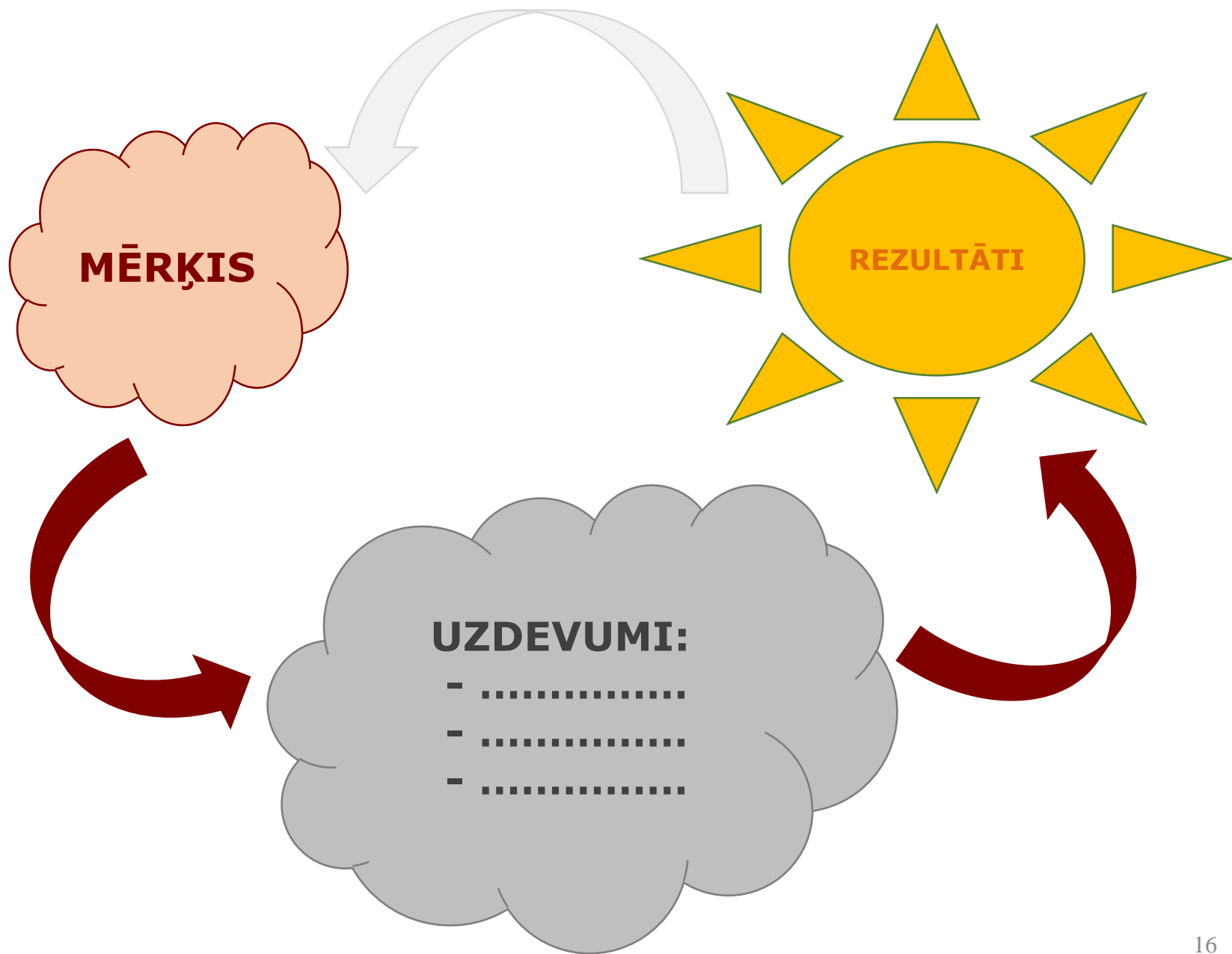

- ✓ Kam metodiskā izstrādne nepieciešama un kādēļ?
- ✓ Kādas problēmas ar metodiskās izstrādnes palīdzību gribu risināt?
- ✓ Kāpēc tieši man tā ir svarīga?
- ✓ Kāpēc tieši es tam esmu atbilstošs(-a)?
- ✓ Cik aktuāla metodiskā izstrādne ir pašlaik (konkrētajā ekonomiskajā, politiskajā, sociālajā situācijā vai citādi)?
- ✓ Kādi ir draudi, ja metodiskajā izstrādnē norādītā tēma netiktu īstenota?

METODISKO DARBU STRUKTŪRA

*Mācīšanās plānošana, lai
efektīvākā veidā sasniegtu
priekšmeta apguves mērķus*

- ✓ nosaukums, tēma;
- ✓ darba mērķi un uzdevumi;
- ✓ darba saturs;
- ✓ rezultāti un secinājumi;
- ✓ izmantotie literatūras avoti;
- ✓ pielikumi.

Metodiskā izstrādne

«Interesešu izglītības programma Defilē pulciņam»

Mērķi:

- 1.Koriģēt stāju, nostādīt ķermeni.
- 2.Veidot pareizu, estētisku gaitu.
- 3.Iemācīt grima mākslas pamatus.

Uzdevumi:

- 1.Sniegt teorētiskas un praktiskas zināšanas par modi un defilē kultūru.
- 2.Radīt labvēlīgu vidi, veidojot uzvedības, savstarpējās saskarsmes un komandas darba iemaņas un prasmes.
- 3.Radīt iespēju sevi radoši realizēt un pilnveidot spējas defilē mākslā.
- 4.Pilnveidot māksliniecisko sniegumu, piedaloties pasākumos, koncertos, konkursos.

Metodiskā izstrādne

«Nometne kā inovatīva darba forma interešu izglītības programmu īstenošanā»

Mērķis:

Pierādīt, ka nometne ir ne tikai brīvā laika pavadīšanas veids, bet veiksmīga, inovatīva darba forma interešu izglītības programmu īstenošanā.

Uzdevumi:

1. Apzināt darba formas, kas izmantojamas interešu izglītības programmu īstenošanā.
2. Izvērtēt nometņu kā darba formas nozīmi interešu izglītības programmu īstenošanā.
3. Izstrādāt trīs dažādu tūrisma nometņu īstenošanas programmas

MĒRĶU FORMULĒŠANA

- ✓ Mērķis ir ideāls, pēc kura var tiekties (attīstīt, uzlabot).
- ✓ Mērķa formulējums ietver sevī rezultātus, kuri iegūstāmi tēmas īstenošanas procesā.
- ✓ Mērķi ieteicams formulēt pēc iespējas precīzi un noteikti.
- ✓ Mērķa formulējumam jābūt:
 - pozitīvam,
 - reālam,
 - iekļautam kontekstā,
 - konstatējamam (mērāmam).

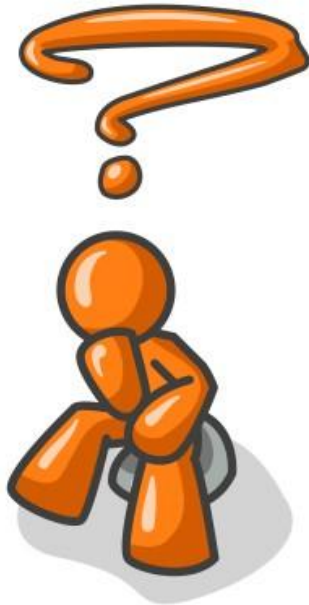
UZDEVUMI

*Solī, ar kuriem mēs virzāmies
uz mērķa sasniegšanu*

- ✓ Tie ir darba organizācijas etapi no sākuma līdz beigām.
- ✓ Tie atbilst darba saturā iekļautajai tematikai.
- ✓ Tie ir konkrēti risināmie jautājumi, lai sasniegtu mērķi.

SECINĀJUMI

- ✓ Secinājumos īsi, koncentrēti jāatspoguļo galvenās atziņas, kas iegūtas darba analīzes rezultātā. Secinājumiem jāatbilst darbā izvirzītajiem uzdevumiem.
- ✓ Atsevišķs secinājuma punkts norāda, vai izvirzītais mērķis ir sasniegts.
- ✓ Pārskatāmības dēļ secinājumus ieteicams veidot par katru sadaļu, atklājot būtiskāko. Tos ieteicams noformēt nevis vienlaidus tekstā, bet sadalīt pa punktiem vai atsevišķām rindkopām.

Metodiskā izstrādne
«**Rokdarbi – bērnu un jauniešu radošās iztēles
veicinātāji**»

1. Interesanta ir rokdarbu vēsture.
2. Rokdarbiem ir pārsteidzoši daudz veidu.
3. Rokdarbu pielietojums ir ļoti plašs.
4. Informāciju par rokdarbiem izdevās atrast tikai interneta vietnēs.
5. Autoram bija ļoti interesanti meklēt un apkopot informāciju par rokdarbiem.

IEVADA VEIDOŠANA

- ✓ motivējama temata izvēle un aktualitāte;
- ✓ ļoti īsi un koncentrēti tiek atklāta darba uzbūve, kas diezgan tieši sasaucas ar darba uzdevumiem;
- ✓ formulēts darba mērķis un uzdevumi;
- ✓ ievadā papildus visiem norādītajiem struktūrelementiem iespējams iekļaut arī pateicību visām tām personām, kuras palīdzējušas darba tapšanā, taču tā nekādā gadījumā nav obligāta ievada sastāvdaļa;

PIELIKUMI

✓ Pielikumos ievieto palīgmateriālus, kuru iestarpināšana pamattekstā padarītu to sadrumstalotu un lietošanai neērtu.

✓ Darbam var būt viens vai vairāki pielikumi. Ja pielikumi ir vairāki, tos numurē pēc kārtas un katram no tiem ir savs virsraksts. Pielikumus, ja tie ir pārāk plaši un daudz, ieteicams sagrupēt (piem., 1.pielikums Skolēnu zīmējumi, 2.pielikums Normatīvie dokumenti).

✓ Pielikumos var ietilpt dokumenti, tabulas, kartes, attēli u.tml.

✓ Visi pielikumi norādāmi literatūras sarakstā

METODISKĀS IZSTRĀDNES SATURĀ IEVĒRO:

- ✓ atbilstību darba nosaukumam un izvēlētajai mērķauditorijai;
- ✓ atbilstību uztverei attiecīgajā vecumposmā;
- ✓ tēmas aktualitāti, novitāti attiecīgajā jomā un radošu pieeju;
- ✓ satura izklāsta sistēmiskumu;
- ✓ autora pieredzes, uzskatu, attieksmes atklāsmi;
- ✓ teorijas un prakses sabalansētību;
- ✓ darba praktisko pielietojumu;
- ✓ piedāvātās metodikas izvērtējumu;
- ✓ atsauces uz izmantotajiem uzzīņas avotiem;
- ✓ personas datu u.tml. informācijas konfidencialitāti.

RAKTURĪGĀKĀS KĻŪDAS metodisko izstrādņu veidošanā

- darba sadrumstalotība;
- tēmas neatbilstība saturam;
- nav metodikas;
- nav norādīta mērķauditorija;
- satura rādītājs un citi struktūrelementi;
- piedāvātās metodikas vai pieredzes izvērtējums;
- dažādu datu konfidencialitāte;
- attēlu, tabulu, pielikumu lietošana;
- izmantotās literatūras saraksts un atsauces uz to.

MĒRĶAUDITORIJA

- ✓ Mērķauditorija – metodikas, metodiskās izstrādes adresāts
- ✓ Viendabīga grupa (viens vecums, priekšzināšanas, kopīgas intereses mērķu sasniegšanā u.tml.)
- ✓ Neviendabīga grupa/ vairākas grupas (vecumposms, mācību, prasmes u.tml.) vajadzības, attieksmes, priekšzināšanas

Valsts izglītības
saturs centrs

Attēlu noformēšana

1.att. Ziemassvētku noformējumi (Autora foto)

Metodiskais darbs (www.zvaigzne.lv)

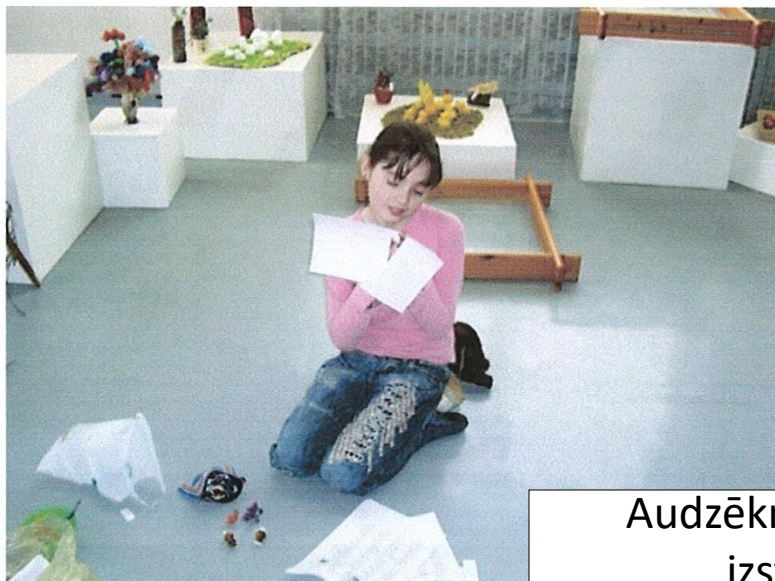
2.att.Izstādes objekts (A.Raudzepas foto)

3.att. Sarkanās rozes

4.att. Nodarbībā „Mans mājdzīvnieks”

Audzēkņu darbiņu
izstādes

Metodiskā izstrādne
«Pērlišu rotājošās tehnikas apguve
rokdarbu studijā «.....»»

Valsts izglītības
satura centrs

Tabulu, pielikumu lietošana

1.tabula

Interešu izglītības programmas īstenošanas plāns

N.p.k.	Tēmas nosaukums	Kopējais nodarbību skaits	Tēmas izklāsts	Nodarbību skaits
1.	Zemledus makšķerēšanas pamatnoteikumi	13	Makšķerēšanas vietu izvēles nosacījumi un atļaujas	2 nodarbības
			Laika apstākļi	1 nodarbības
			Zemledus makšķerēšanas inventārs	4 nodarbības
			Atbilstīga apģērba izvēle	2 nodarbības
			Drošība uz ledus, pirmā palīdzība*	4 nodarbības

**Atbilstoši interešu izglītības programmas tematikai un specifikai iekļaujami arī drošības jautājumi.*

Valsts izglītības
satura centrs

Literatūra, avoti, resursi

1. Akmeņkalna, I., Kārkliņš, A., Skutele, D. (2007) Mērķu sasniegšana. – Rīga: LUMA.
2. Fišers R. Mācīsim bērniem domāt.- R.: RaKa, 2005
3. *Motivācija, prasmes, modulārā apmācība – konkurētspējai.* – Rīga: LM NVA.
4. *Atrodi savu ceļu! Karjeras un izglītība iespējas ķīmijas un farmācijas nozarē.* – DVD: VIAA.
5. http://www.viaa.gov.lv/lat/karjeras_atbalsts/euroguidance/

Literatūra, avoti, resursi

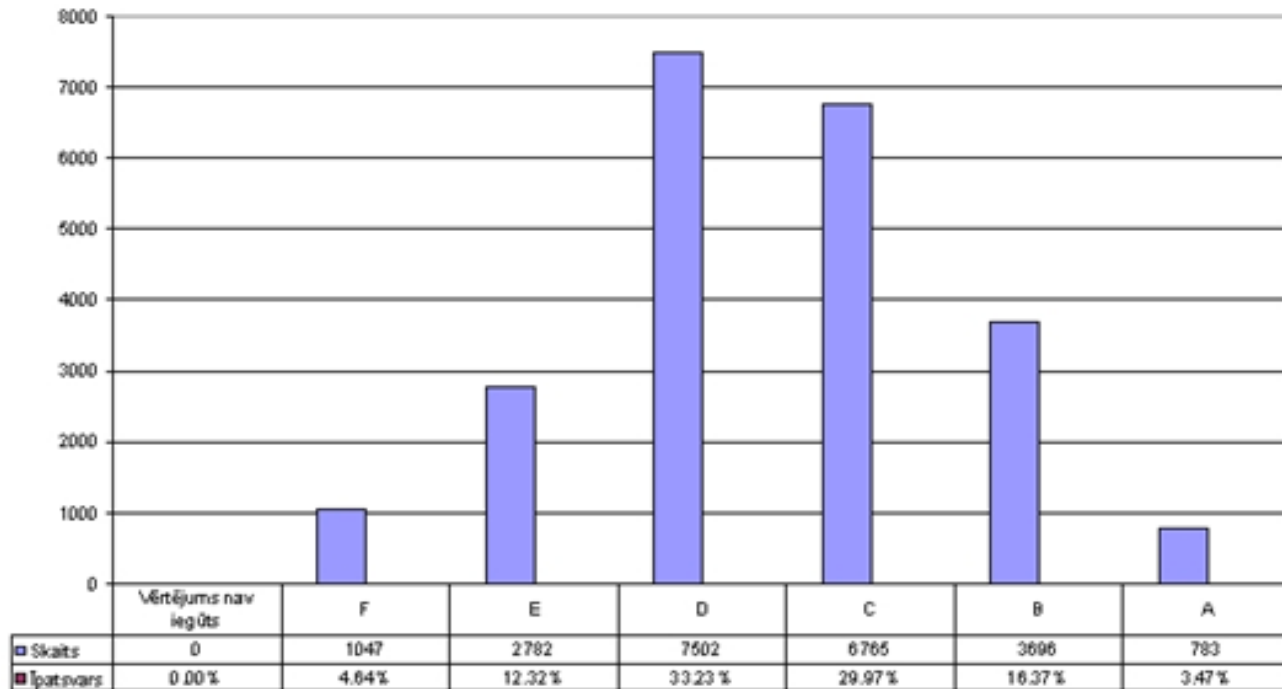
Alans Palmers norāda, ka kopumā „holandieši guva lielākus panākumus nekā angļi, apdraudot Hanzas tvērienu pār tirdzniecību Baltijā”¹ , un arī Rīgas tirgotājiem ciešāki sakari izveidojās ar holandiešu, nevis angļu tirgotājiem.

Parindē:

¹ Palmers, A. Baltijas jūras tautu un valstu vēsture. Rīga: Atēna, 2005. 85. lpp.

Literatūra, avoti, resursi

3.2.attēls

Rīgas interešu izglītības metodisko materiālu skates nolikums

Darbu vērtēšanas kritēriji:

- ✓saturš, valoda, struktūra, secinājumi;
- ✓praktiskais pielietojums;
- ✓aktualitāte, oriģinalitāte, mūsdienīgums un radošā pieeja;
- ✓noformējums;
- ✓prezentācija.

Veiksmi Jums metodiskajā darbā!

2021.gada 20.aprīlis, Rīga